
Pasienttilpasset basistilskudd kan være lurt

KOMMENTAR

JON MAGNUSSEN

jon.magnussen@ntnu.no

Jon Magnussen er professor.

Forfatteren har ikke oppgitt noen interessekonflikter.

Ekspertutvalget som har gjennomgått allmennlegetjenesten har en grundig og balansert diskusjon av de ulike elementene i finansieringsordningen (1, 2). Deres anbefaling er en økning i andelen basisfinansiering til over 50 % og at risikojusteringen videreføres.

Gjennomgående i ekspertutvalgets rapport er vurderinger av hvordan finansieringssystemet kan bidra til økt listeansvar, prioritering av fastlegenes tid på de viktigste oppgavene og de innbyggerne som har størst behov, og til å begrense omfanget av helsetjenester uten dokumentert nytte. Med andre ord; hvordan finansieringssystemet kan innrettes for å gi befolkningen en best mulig helsetjeneste innen de rammer som fellesskapet stiller til rådighet.

Ekspertutvalget viser hvordan en økt andel basis vil kunne gjøre det lettere for fastlegene å utvikle tjenestene slik at man bl.a. kan ivareta listeansvaret og opprettholde eget inntektsnivå uten å være avhengig av et stort volum korte konsultasjoner. De argumenterer også for hvorfor det da vil være gunstig med en risikojustering av basistilskuddet. Utvalget gir også en grundig vurdering av knekkpunktmodellen. Deres konklusjon er tydelig på at det ikke er grunnlag for å konkludere sikkert om effektene av en slik knekkpunktmodell.

Finansieringsmodeller diskuteres også innen spesialisthelsetjenesten. Der beskrives stykkprisfinansiering av og til som en vesentlig driver bak sløsing med fellesskapets ressurser (3). Sykehusutvalget foreslår i sin rapport en overgang til rammefinansiering (4). Ekspertutvalgets rapport viser at denne diskusjonen også er relevant for fastlegene.

REFERENCES

1. Munkvik M, Christersson P, Øyane N et al. Pasienttilpasset basistilskudd kan true fastlegeordningen. Tidsskr Nor Legeforen 2023; 143. doi: 10.4045/tidsskr.23.0345. [PubMed][CrossRef]
2. Telle K, Abelsen B, Elvestad LA et al. Gjennomgang av allmennlegetjenesten. Ekspertutvalgets rapport. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/gjennomgang-av-allmennlegetjen...> Lest 1.6.2023.
3. Wyller TB. Betingelser for bærekraft. Tidsskr Nor Legeforen 2023; 143. doi: 10.4045/tidsskr.23.0194. [PubMed][CrossRef]
4. Helse- og omsorgsdepartementet. NOU 2023:8 Fellesskapets sykehus — Styring, finansiering, samhandling og ledelse. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2023-8/id2967792/> Lest 1.6.2023.

Publisert: 15. august 2023. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.23.0454
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 4. juni 2026.